

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **341** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 26 januari 2010 (2009-2010)

Voorstel van resolutie

van de dames Gwenny De Vroe en Irina De Knop

betreffende het behoud van de uitbating
van het Kasteel van Ham
door de Vlaamse overheid
en de ontwikkeling ervan tot culturele vuurtoren
voor het oostelijke gedeelte
van het arrondissement Halle-Vilvoorde

TOELICHTING

Met het Kasteel van Ham beschikte de Vlaamse overheid sedert de openstelling in 1970 over een schitterende locatie voor vergaderingen en evenementen, op een boogscheut van Brussel en goed bereikbaar. Jarenlang functioneerde het kasteel voor die doeleinden, niet enkel voor de Vlaamse overheid, maar ook voor andere overheden, bedrijven of verenigingen en tot ieders tevredenheid. In 1990 werd nog een grondige renovatie uitgevoerd.

Eind juli 2007 besliste de Vlaamse Regering de uitbating van het Kasteel van Ham stop te zetten en het kasteel in erfpacht te geven voor een periode van dertig jaar. Daarover is destijds weinig uitleg gegeven. Zelfs de heer Luc Boulangé, die 22 jaar verantwoordelijk was voor het kasteel en het personeel, verklaarde eind oktober nog in Het Nieuwsblad dat “de motivatie voor de beslissing hem onbekend is”. Uit de media kunnen we wel vernemen dat de Vlaamse Gemeenschap de jongste tijd voor vergaderingen minder en minder gebruikmaakt van het kasteel.

Onderbezetting voert Vlaams minister van Onroerend Erfgoed Geert Bourgeois als belangrijkste reden aan in zijn antwoord op een schriftelijke vraag (schriftelijke vraag nr. 85 van 2 december 2009). Nochtans is de onderbezetting goeddeels gewenst door de Vlaamse overheid, aangezien de promotie en reclame voor het Kasteel de voorbije jaren nauwelijks iets voorstelde en in de Vlaamse overheidsdiensten al geruime tijd het gerucht liep dat het Kasteel niet meer wordt verhuurd. Intussen zijn er aan de oevers van de vijver en slotgracht van het kasteel ingrijpende instandhoudingswerken noodzakelijk.

In de criteria voor de erfpachtprocedure staat volgens het antwoord van minister Bourgeois niet vermeld dat de nieuwe uitbater verplicht wordt om het Kasteel op gezette tijden voor het grote publiek open te stellen. Dat betekent dat het Kasteel van Ham na jarenlang een vertrouwd toneel te zijn geweest voor de inwoners van Steenokkerzeel, van de omliggende gemeenten en voor vele andere inwoners van Vlaams-Brabant, opnieuw een erg ontoegankelijk oord dreigt te worden.

In de beleidsnota Vlaamse Rand 2009-2014 (*Parl. St. Vl. Parl. 2009-10, nr. 188/1*) heeft de Vlaamse Regering inmiddels het idee gelanceerd om in het arrondissement Halle-Vilvoorde, meer bepaald in de zuidrand, een nieuw cultureel centrum op te richten, een ‘culturele vuurtoren’ tegen de verfransing en internationalisering van de regio. Luidens een recent rapport van de studiedienst van de Vlaamse Regering zullen de ontnederlandsing, de verfransing en de internationalisering de komende jaren verder voortschrijden, niet alleen in de zuidrand, maar in heel het arrondissement Halle-Vilvoorde en zelfs in heel Vlaams-Brabant.

Een alerte reactie van het beleid is nodig. Niet door een virtuele vuurtoren in het leven te roepen op een plaats waar niemand hem gevraagd heeft, maar met doortastende maatregelen. In plaats van een culturele infrastructuur in de zuidrand te plannen, lijkt het op korte termijn wenselijk de ‘vuurtoren’ die het Kasteel van Ham al jaren is, te behouden en uit te baten, bij voorkeur door de vzw ‘de Rand’, waarvan het werkingsgebied kan worden uitgebreid tot het Vlabinvestgebied (het arrondissement Halle-Vilvoorde en de gemeenten Bertem, Huldenberg en Tervuren in het arrondissement Leuven). Niets belet de Vlaamse Regering intussen de oprichting van een nieuwe culturele infrastructuur in de zuidrand verder voor te bereiden en er een draagvlak voor te creëren.

De erfpachtprocedure om het Kasteel door een private partner te laten uitbaten, loopt intussen niet van een leien dakje, aangezien de openbare zitdag uitgesteld wordt en gezien de zware onderhoudskosten die nodig zijn om de oevers van de slotgracht en de vijvers rond het kasteel te versterken.

De mogelijkheden van het Kasteel van Ham zijn weliswaar niet die van een regulier cultureel centrum, zoals de vzw 'de Rand' in de facilitairgemeenten al gemeenschapscentra uitbaat. Maar de site in Steenokkerzeel biedt onbetwistbaar grote troeven voor de organisatie van evenementen, tentoonstellingen en exposities, openluchtactiviteiten, vormingsinitiatieven en gemeenschapsvormende activiteiten zoals de vzw 'de Rand' die nu al op het getouw zet. Bovendien zal het kasteel, wanneer het uitgebaat blijft door de Vlaamse overheid, voor heel de streek zijn openbare karakter ten volle bewaren en een ware Vlaamse 'vuurtoren' blijven.

Gwenny DE VROE

Irina DE KNOP

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat de verfransing, ontnederlandsing en internationalisering van de Vlaamse Rand voortschrijdt, ook buiten het werkingsgebied van de vzw ‘de Rand’, tot heel het arrondissement Halle-Vilvoorde en zelfs de provincie Vlaams-Brabant;
- overwegende dat de Vlaamse overheid plannen heeft om de verfransing, internationalisering en ontnederlandsing mee het hoofd te bieden door de mogelijke oprichting op middellange termijn van een nieuwe culturele infrastructuur in de zuidrand;
- overwegende dat ook de oostrand te lijden heeft onder de voortschrijdende verfransing, internationalisering en ontnederlandsing, die heel Vlaams-Brabant treft;
- overwegende dat de Vlaamse overheid in de oostrand het Kasteel van Ham in eigendom heeft;
- overwegende dat de lopende erfpachtprocedure moeilijkheden ondervindt, vertraging oploopt en zware investeringskosten impliceert voor kandidaat-uitbaters;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° de erfpachtprocedure voor het Kasteel van Ham stop te zetten en het kasteel verder door de Vlaamse overheid te laten uitbaten;
 - 2° het kasteel van Ham mee in te schakelen als uitvalsbasis voor beleidsinitiatieven van de vzw ‘de Rand’, als ‘vuurtoren’ in de oostrand;
 - 3° de nodige stappen te ondernemen om dat mogelijk te maken.

Gwenny DE VROE

Irina DE KNOP